

VALTION MAATALOUSKOETOIMINNAN JULKAISUJA N:o 17

KERTOMUS

SIKATALOUSKOEASEMALLA TEHDYISTÄ
ERI SIKAKANTOJA VERTAILEVISTA
RUOKINTAKOKEISTA v. 1927.

SOLMU PARKKU
SIKATALOUSKOEASEMAN
V. T. JOHTAJA

HELSINKI, 1928

Koetoimintakirjallisuutta.

Vuoden 1926 alusta ilmestyvät valtion maatalouskoetointaa käsittelevät julkaisut kahtena sarjana, joista toinen »Valtion maatalouskoetoinnin julkaisuja» on tieteellisuontoinen ja toinen »Valtion maatalouskoetoinnin tiedonantoja» enemmän kansantajuinen. Seuraavassa luettelossa mainitaan paitsi näihin sarjoihin kuuluvia teoksia myös ne vanhemmat maatalouden koe- ja tutkimustoiminta-alaan kuuluvat, jotka ovat ilmestyneet vuoden 1922 jälkeen.

I. Maatalouden koetoinnin keskusvaliokunnan tiedonantoja:

- N:o 1. *Pauli Tuorila*: Valtion varoilla järjestettyjen paikallisten lannoituskokeitten tuloksia vuosilta 1922—1923. Helsinki 1924. Hinta Smk 5:—.
- N:o 2. *Viktori Lähde*: Paikalliset lannoituskokeet vuosina 1922—1924. Koetuloksia ja lannoituksen kannattavuuslaskelmia. Helsinki 1925. Hinta Smk 6:—.
- N:o 3. *C. A. G. Charpentier*: Laiduntarkastus eräillä tiloilla Suomessa kesällä 1924. Helsinki 1925. Hinta Smk 10:—.

II. Maatalouskoelaitoksen tieteellisiä julkaisuja:

- N:o 17. *E. F. Simola*: Juurikasvien viljelyksestä. Koetuloksia naapurimaissa ja maanviljelystaloudellisen koelaitoksen kasviviljelysosastolla tehdyistä juurikasvikokeista. (Referat: Die Wurzelfruchtversuche an der landwirtschaftlichen Versuchsanstalt 1915—1921). Helsinki 1923. Hinta Smk 10:—.
- N:o 18. *E. F. Simola*: Untersuchungen über den Einfluss der Grünfuttersamenmischungen auf die Höhe der Ernteerträge und die Beschaffenheit des Grünfutters. Helsinki 1923. Hinta Smk 10:—.
- N:o 19. *E. F. Simola*: Maanlaatujen ja maan eri kosteussuhteiden vaikutuksesta eräiden kaura- ja ohralaatujen morfologisiin ominaisuuksiin. (Referat: Der Einfluss der Bodenart und der verschiedenen Feuchtigkeitsverhältnisse des Bodens auf die morphologischen Eigenschaften gewisser Hafer- und Gerstensorten). Helsinki 1923. Hinta Smk 10:—.
- N:o 20. *E. F. Simola*: Pellavan jalostuksesta yksilövalintaa käyttämällä. Helsinki 1923. Hinta Smk 4:—.
- N:o 21. *E. F. Simola*: Huomioita viljelyyn hieta-, savi- ja muutamaan kirren sulamisesta Maanviljelystaloudellisella koelaitoksella vuosina 1922 ja 1923. Helsinki 1923. Hinta Smk 2: 50.
- N:o 22. *Kaarlo Teräsvuori*: Mittarijärjestelmän käyttämisestä kenttäkokeissa. (Referat: Über die Anwendung des Massparzellensystems bei Feldversuchen). Helsinki 1923. Hinta Smk 10:—.
- N:o 23. *Yrjö Hukkinen*: Havaintoja herukan äkämäpunkin (*Eriophyes ribis* Nal.) esiintymisestä Suomessa. (Referat: Über das Auftreten der Johannisbeeren-Gallmilbe *Eriophyes ribis* Nal. in Finnland). Helsinki 1923. Hinta Smk 2: 50.
- N:o 24. *E. F. Simola*: Maanviljelystaloudellisen koelaitoksen kasviviljelysosaston apila-kokeet v. 1919—1923. Helsinki 1924. Hinta Smk 10:—.
- N:o 25. *Yrjö Hukkinen*: Tiedonantoja viljelyskasveille vahingollisten eläimlajien esiintymisestä Pohjois-Suomessa. (Referat: Mitteilungen über die Schädlinge der Kulturpflanzen im nördlichen Finnland). Helsinki 1925. Hinta Smk 30:—.
- N:o 26. *Ilmari Poijärvi*: Suomalaisen lypsykarjan ravinnontarve käytännöllisten ruokintakokeiden valossa. Helsinki 1925. Hinta Smk 15:—.

III. Maatalouskoelaitoksen maamieskirjasia:]

- N:o 9. *T. J. Hintikka*: Tuhosieniopas maanviljelijöitä, puu- ja kasvitärhanhoitajia varten. Toinen painos. Helsinki 1924. Hinta Smk 6:—.
- N:o 10. *J. Ivar Låro*: Biisamimyyrä *Fiber zibethicus*. Helsinki 1925. Hinta Smk 6:—.
- N:o 11. *Vilho A. Pesola*: Piirteitä Saksan kasvinjalostustyöstä ja kasvinviljelyskoetoinnasta. Helsinki 1925. Hinta Smk 10:—.

KERTOMUS

SIKATALOUSKOEASEMALLA TEHDYISTÄ
ERI SIKAKANTOJA VERTAILEVISTA
RUOKINTAKOKEISTA v. 1927.

SOLMU PARKKU
SIKATALOUSKOEASEMAN
V. T. JOHTAJA

Kertomus

Sikatalouskoeasemalla tehdyistä eri sikakantoja vertailevista ruokintakokeista v. 1927.

Vuoden 1927 aikana on tuotantotarkkailukokeita jatkettu samaan tapaan kuin edellisenäkin vuotena. Sikatalouskoeasema on vuoden 1927 aikana ollut ensimmäisen koko vuoden käynnissä. Koeaseman johtajan tehtäviä on hoitanut tämän kirjoittaja, joka samalla on ollut Maatalouskoelaitoksen Kotieläinhoito-osaston ylimääräisenä assistenttina. Sikojen hoitajana, jonka tehtäviin kuuluu sikojen hoitotyö, rehujen ja eläinten punnitukset, ruokinta j. n. e., on toiminut sianhoitaja Eero Tammiranta, jolla apunaan on ollut yksi vakinainen apulainen sekä toinen apulainen, joka on avustanut pesuissa y. m. aikaa vaativissa töissä.

Koe-eläimiä on otettu koeasemalle vastaan ympäri vuoden. Jokseenkin aina onkin voitu varata tilaa kaikille ryhmille, joita kokeisiin on tarjottukin. Ainoastaan syksyllä oli koeaseman sikala parin kuukauden aikana niin täynnä ettei kaikkia kokeisiin tarjottuja ryhmiä voitu ottaa vastaan. Tänä vuonna on samaten kuin edellisenäkin koeryhmien lähettäjiillä ollut tilaisuus saada 1 emakko takaisin siitokseen, sillä koe-eläimet ovat koko kokeen ajan olleet lähettäjän omia, ja on kustakin ryhmästä kokeen päätyttyä joutunut 3 kpl. Sikatalouskoeasemalle ruokintakustannusten korvaukseksi ja 1 eläin lähettäjälle, jolla on ollut tilaisuus valita haluaako ottaa hänelle tulevan eläimen takaisin siitokseen tai lähettää teurastettavaksi, jossa tapauksessa Suomen Karjakeskuskunta r. l. on tilittänyt suoraan ryhmän lähettäjälle sen hinnan.

Väkirehut on ostettu suurimmaksi osaksi Keskus osuusliike Hankkijalta ja kuorittu maito Voinvienti osuusliike Valiolta. Väki-rehut on varastoitu Schidt & Hallbergin myllyllä Tikkurilassa, jossa ne myös on jauhettu ja lähetetty sieltä 500 kg:n erissä Puistolán pysäkille. Kuorittu maito on lähetetty Valiosta junalla suoraan Puistolán pysäkille, jonne se on saapunut joka päivä klo 11 aikaan.

Työn laajuus.

Vuoden alussa oli koeasemalla eri sikakantoja vertailevissa kokeissa yhteensä 20 ryhmää, joissa kaikkiaan 77 eläintä. Vuoden kuluessa on koeasemalle tullut näihin kokeisiin kaikkiaan 28 ryhmää,

joissa on ollut kaikkiaan 112 eläintä. Suurin määrä ryhmiä on tämän vuoden kuluessa tullut Honkolan siansiitoskeskuksesta Urjalassa, josta on tullut 4 ryhmää. Kaksi ryhmää on tullut Mustialan siansiitoskeskuksesta, Pekkalan siansiitoskeskuksesta Ruovedellä ja Saarelan siansiitoskeskuksesta Viipurin pitäjässä. Taulukossa 1 on esitetty kaikki vuoden alussa koecasemalla olleet ryhmät, vuoden kuluessa sinne vastaanotetut ja vuoden kuluessa teurastetut sekä kesken koetta hävitetyt tai kuolleet eläimet. Samoin on taulukossa vuoden lopussa koecasemalla jäljellä olevat ryhmät.

Taulukko 1.

Sikakantoja vertaileviin kokeisiin vuoden 1927 aikana otetut ja valmistuneet ryhmät ja eläimet.

Lähetettäjä	Jäljellä 31.12—26		Tullut v. 1927 aikana		Valmistu- nut v. 1927 aikana		Kuollut tai hävitetty kesken		Jäljellä 31.12—27.	
	Ryhmä	Eläimiä	Ryhmä	Eläimiä	Ryhmä	Eläimiä	Ryhmä	Eläimiä	Ryhmä	Eläimiä
<i>Maatiaisina.</i>										
Aitoniemi	1	4	—	—	1	4	—	—	—	—
Eerola	—	—	1	4	1	4	—	—	—	—
Karhu	—	—	1	4	—	—	—	—	1	4
Kojo	—	—	1	4	1	4	—	—	—	—
Laahti	4	16	1	4	4	16	—	—	1	4
Latva-Luhtasela	1	3	1	4	1	3	1	1	1	3
Myllykylä	1	4	—	—	1	4	—	—	—	—
Ollikkala	—	—	1	4	—	—	—	—	1	4
Osara	2	8	—	—	2	8	—	—	—	—
Varparanta	—	—	1	4	—	—	—	—	1	4
Yhteensä maatiaisina	9	35	7	28	11	43	1	1	5	19
<i>Yorkshirerotuisia.</i>										
Airaksela	—	—	1	4	1	4	—	—	—	—
Alhainen	—	—	1	4	1	4	—	—	—	—
Elisenvaara	—	—	1	4	1	4	—	—	—	—
Harviala	1	4	1	4	2	8	—	—	—	—
Honkola	1	4	4	16	1	4	—	—	4	16
Koivikko	1	4	—	—	1	4	—	—	—	—
Leikkonen	1	4	1	4	1	4	—	—	1	4
Littoinen	—	—	1	4	1	4	—	—	—	—
Mustiala	1	4	2	8	1	4	—	—	2	8
Orismala	1	4	—	—	1	4	—	—	—	—
Otava	1	4	1	4	1	4	—	—	1	4
Pakurla	—	—	1	4	1	3	—	—	1	1
Pekkala	1	4	2	8	2	8	—	—	1	4
Saarela	3	10	2	8	5	18	—	—	—	—
Simpele	—	—	1	4	—	—	—	—	1	4
Uusikylä	—	—	1	4	1	3	—	—	1	1
Yhteensä yorkshirerotuisia	11	42	20	80	21	80	—	—	12	42
<i>Risteytyksiä.</i>										
Rättö	—	—	1	4	—	—	—	—	1	4
Yht. kaikkiaan	20	77	28	112	32	123	1	1	18	65

Vuoden kuluessa on valmistunut ja teurastettu kaikkiaan 32 ryhmää, joissa yhteensä 123 eläintä. Valmistuneista ryhmistä on 11 maatiaisrotuisia käsittäen 43 eläintä ja 23 yorkshirerotuisia käsittäen 80 eläintä.

Kuollut on vuoden aikana vain 1 koe-eläin ja todettiin siitä tarkastuksessa Valtion Eläinlääkintälaboratoriossa, että kuoleman oli aiheuttanut vatsa- ja suolitulehdus.

Vuoden viimeisenä päivänä oli koeasemalla jäljellä yhteensä 18 ryhmää ja yhteensä 65 eläintä. Maatiaisryhmiä oli vuoden lopussa jäljellä 5 kpl. ja yorkshireryhmiä 12 kpl., joissa 42 eläintä. Risteytysryhmiä oli vuoden lopussa jäljellä 1 neljän eläimen ryhmä.

Koe-eläinten ruokinta ja hoito.

Kokeiden järjestely on ollut samanlaista kuin edellisenäkin vuotena. Kussakin ryhmässä on ollut 4 eläintä; 2 emakkoa ja 2 leikkaa, mutta kuten taulukosta 5 näkyy on tästä säännöstä useita poikkeuksia, niinpä on kadessa ryhmässä ollut pelkkiä leikkoja ja 3:ssa ryhmässä 3 leikkaa. Yhdessä ryhmässä on kaikki neljä ja 2:ssa ryhmässä 3 eläintä emakkoja ja 1 ainoa leikko. Ainoastaan 20 ryhmää kaikista vuoden aikana valmistuneista 30 ryhmästä on ollut sellaisia, joissa on ollut 2 leikkaa ja 2 emakkoa.

Ruokinta on ollut aivan sama kuin edellisenäkin vuotena ja on siinä käytetty seuraavaa suunnitelmaa.

Taulukko 2.

Luokka	Eläinten paino	Eläintä kohti päivässä				R. y.
		Kuorittua maitoa	Ohranjauhoja	Kaurajauhoja	Maissijauhoja	
I	15—20	3.0	0.125	0.125	0.08	0.8
II	20—25	3.2	0.19	0.19	0.13	1.0
III	25—30	3.4	0.26	0.26	0.17	1.2
IV	30—35	3.5	0.275	0.275	0.275	1.4
V	35—40	3.5	0.35	0.35	0.35	1.6
VI	40—45	3.5	0.425	0.425	0.425	1.8
VII	45—50	3.5	0.50	0.50	0.50	2.0
VIII	50—60	3.5	0.50	0.50	0.75	2.2
IX	60—70	3.5	0.50	0.50	1.00	2.5
X	70—80	3.5	0.60	0.60	1.15	2.8
XI	80—90	3.5	0.65	0.65	1.30	3.1
XII	90—100	3.5	0.70	0.70	1.50	3.4

Tämän suunnitelman mukaan on eri rehuaineita käytetty rehuksiköissä laskien seuraavassa suhteessa:

Kuorittua maitoa	21.1 %
Maissijauhoja	36.7 »
Ohrajauhoja	21.2 »
Kaurajauhoja	17.0 »

Ruokinnan taloudellinen tulos.

Eläintä kohti tulivat koe-eläimet saamaan keskim. koko kokeen aikana:

Kuorittua maitoa 415 kg à —: 30	124: 50
Maissijauhoja 96 kg à 1: 90	182: 40
Ohrajauhoja 58.5 kg à 2: 20	128: 70
Kaurajauhoja 58.5 kg à 1: 80	105: 30
	Yhteensä 540: 90

Kun koe-eläinten paino on kokeen alussa ollut keskimäärin 19.5 kg ja kokeen lopussa 96.7 kg niin painolisäys on siis keskimäärin ollut 77.2 kg elopainoa. Teurastustappio on ollut keskimäärin 23.1 %, joten teuraspainon painolisäys on ollut $\frac{76.9 \times 77.2}{100} = 59.4$ kg, ja kun Suomen Karjakeskuskunta on keskimäärin maksanut teuraspainokilolta 12: — markkaa saadaan kokeen aikana saavutetun lisäkasvun arvoksi $59.4 \times 12.0 = 712: 80$ mk.

Ruokintakustannukset yhtä teuraspainokiloa kohti ovat $\frac{540.9}{59.4} = 9: 11$ mk. ja jos oletetaan että ruokintakustannukset ovat kaikista kustannuksista 75 %, niin saadaan 1 teuraskilon tuotantokustannukseksi $\frac{100 \times 9.11}{75} = 12: 15$ mk. Tällainen yksinomaisen väkirehu-ruokinta on siis vuoden 1927 aikana juuri kannattavaisuuden rajalla. Sikatalouskoeasemalle on tämän ruokinnan tulos edellyttämällä, että ryhmän lähettäjälle tuleva eläin on ryhmän keskitasoa, seuraava:

Tulos 3 eläimen myynnistä 712.80×3	= 2 138: 40
Ruokintakustannukset 4×540.9	= 2 163: 60
	Ruokintatappio 25: 20

Kokeissa käytettyjen rehujen laatu käy selville Maatalouskoelaitoksen Kotieläinhoito-osastolla tehdyistä analyyseistä.

Taulukko 3.

Eri sikakantoja vertailevissa kokeissa käytettyjen rehuaineiden analyysit v. 1927.

Päivä	Rehuaine	Vettä %	Tuhkaa %	Orgaanista ainetta %	Raaka- proteiini %	Puhdas- proteiini %	Sulavaa valkuaisia %	Raaka- rasvaa %	Kasvisyyttä %	Typpetöntä nutteainetta %
1. 1—27	Kaurajauhot	19.00	3.18	77.82	10.04	9.66	7.65	4.80	9.31	53.67
15. 4—27	»	16.95	3.34	79.71	10.67	10.23	8.10	5.28	7.91	55.85
20. 7—27	»	13.13	3.49	83.38	10.91	10.08	7.90	5.13	8.79	58.55
	Keskimäärin	16.36	3.34	80.30	10.54	9.99	7.88	5.07	8.67	56.02
1. 1—27	Ohrajauhot	17.86	2.07	80.07	10.40	9.66	7.36	2.36	4.56	62.75
20. 7—27	»	13.58	2.47	83.95	10.06	9.55	7.04	2.79	4.40	66.70
16. 10—27	»	13.20	2.55	84.25	12.07	11.23	8.21	2.49	3.44	66.25
10. 11—27	»	17.28	2.83	79.89	12.16	11.57	8.53	2.38	4.04	61.31
	Keskimäärin	15.48	2.48	82.04	11.17	10.50	7.79	2.51	4.11	64.25
1. 1—27	Maissijauhot	13.51	1.51	84.98	10.11	9.92	7.09	4.53	1.86	68.48
20. 7—27	»	13.20	1.91	84.89	9.72	9.43	6.71	4.92	1.84	68.41
	Keskimäärin	13.36	1.71	84.93	9.92	9.68	6.90	4.72	1.85	68.44

Pääasiallinen ero vuoden 1927 kaurajauhoissa on edelliseen vuoteen nähden niiden kosteus. Edellisenä vuotena oli kaurajauhojen kosteus vain 10.27 % ollen tänä vuonna keskimäärin 16.36 %. Tuhkapitoisuus on ollut korkeampi kuin edellisenä vuonna mutta kasvisyys alhaisempi.

Ohrajauhoissa on vesipitoisuus ollut noin 1 % pienempi kuin edellisenä vuotena ja typpetöntien uuteaineiden määrä noin 4 % suurempi, mutta puhdasproteiinimäärä noin 1 % pienempi kuin edellisenä vuotena.

Maissijauhot ovat taas olleet joka suhteessa jokseenkin samantaisia kuin edellisenäkin vuotena.

Kokeiden lopputuloksia laskettaessa on rehujen ruokinta-arvo laskettu siten, että yhteen rehuyksikköön on laskettu ohrajauhoja 1.0 kg, kaurajauhoja 1.25 kg, maissijauhoja 0.95 kg sekä kuorittua maitoa 6.0 kg.

Kuorittu maito saapuu päivittäin puolenpäivän aikaan koe-asemalle, jolloin se pannaan happanemaan. Seuraavana aamuna punnitaan kunkin ryhmän koko vuorokauden rehuannos eri astiaan ja sekoitetaan eri rehut siis koko vuorokauden ajaksi keskenään.

Täten punnitusta päiväannoksesta jaetaan pienemmille eläimille, (aina 40 kg saakka), viidesti päivässä, nimittäin k:lo 6, k:lo 9, k:lo 12., k:lo 15 ja k:lo 18, suuremmille (yli 40 kg painaville) eläimille annetaan ruokaa vain kolmasti päivässä, muutoin samaan

aikaan kuin pienemmillekin paitsi että k:lo 9:n ja k:lo 15:n ruokinta jätetään pois.

Kalanmaksajyitä annetaan noin 1 à 2 g kymmentä kiloa elopainoa kohti kunnes ryhmän keskipaino on noin 40 kg, sen jälkeen saavat koe-eläimet rehukalkkia noin 10 à 15 g eläintä kohti. Ruokinnassa ei ole pidetty koe-eläinten elopainoa määräävänä, kun on ollut kysymyksessä, mihinkä ruokintaluokkaan mikin ryhmä sijoitetaan, vaan on siinä otettu huomioon aina kysymyksessä olevan ryhmän ruokahalu siten, että jos ruokaruuhi on tyhjennetty puolessa tunnissa ruokinnan jälkeen, on kysymyksessä oleva ryhmä siirretty seuraavaan luokkaan. Jos taas ruuhessa on vielä tunnin kuluttua ruokinnasta rehua jäljellä, siirretään ryhmä ruokinnassa yhtä luokkaa alemmaksi. Sikalan vieressä on aitaus, jossa koe-eläimet ovat olleet jaloittelemassa noin pari tuntia päivässä, aina kun sää vain on ollut sellainen, että eläimiä on voitu ulkona pitää.

Koeporsaat punnitaan koeasemalle saapumisensa seuraavana päivänä ja kahtena sitä seuraavana päivänä. Alkupainoksi otetaan näin saatujen painojen keskiarvo ja lasketaan koe alkaneeksi keskimäisestä punnituspäivästä alkaen, mainittu päivä mukaan lukien. Sen jälkeen punnitaan kaikki eläimet kerran viikossa, nimittäin joka tiistai. Koetta jatketaan kullakin ryhmällä niin kauan, että ryhmän keskipaino on 95 à 100 kg. Jos ryhmän kehitys on niin epätasainen, että suurin eläin ryhmässä on yli 105 kg pienimmän ollessa alle 90 kg, lähetetään suurimmat eläimet aikaisemmin teurastettavaksi kuin muut, kun taas muussa tapauksessa aina lähetetään koko ryhmä kerrallaan teurastukseen.

Kokeen päättyessä punnitaan eläimet kahtena viimeisenä päivänä ja loppupainoksi otetaan näiden punnitusten keskiarvo. Koesiat viedään Suomen Karjakeskuskunnan autolla Helsingin kaupungin teurastuslaitokselle, josta ne teurastettuina siirretään sanotun liikkeen jäähdyttämölle, jossa sitten toimitetaan laatuarvostelu. Ennen teurastukseen lähettämistä on koe-eläimet arvosteltu ulkomuodon perusteella. Tämän arvostelun tarkoituksena on ollut saada selville missä määrin tähän saakka vallinnut käsitys toivotuista ominaisuuksista on ollut oikea, sillä ulkomuotoarvostelussa saatuja tuloksia on ollut tilaisuus jälkepäin verrata teurastusarvostelussa saavutettuihin tuloksiin.

Ulkomuotoarvostelussa annetaan pisteitä seuraavista kohdista:

- 1) Pää ja kaula.
- 2) Rinta ja lapa.
- 3) Selkä ja lanne.
- 4) Risti.

- 5) Kinkut.
- 6) Sivujen pituus.
- 7) Sivujen syvyys.
- 8) Koko ja kehitys.
- 9) Ryhmän tasaisuus tyyppissä.
- 10) Ryhmän tasaisuus kehityksessä.
- 11) Yleisvaikutus (Bacon tyyppi).

Kaikissa näissä kohdissa annetaan pisteitä 9:stä 15:een, jolloin 9 merkitsee ala-arvoinen, 12 hyväksytty ja 15 erinomainen. Pisteluvut 10, 11, 13 ja 14 ovat näiden edellä lueteltujen arvosanojen väliarvoja.

Ulkomuotoarvostelun ovat toimittaneet agronomi T. Hossola, koeaseman v. t. johtaja S. Parkku ja sikojen hoitaja E. Tammiranta yhdessä.

Teurastusarvostelun ovat toimittaneet Suomen Karjakeskuskunnan tukkuosaston johtaja E. Klemola ja koeaseman v. t. johtaja maisteri Solmu Parkku yhdessä. Teurastusarvostelussa punnitaan ensiksi ruhon paino, jolloin siis teurastuksessa on poistettu veri, sisälmykset, keuhkot, maksa ja sydän sekä harjakset, ja ruho jäähtynyt yhden vuorokauden ajan. Ruhon painoa päineen, sorkkineen ja ihiroineen kutsutaan tässä teuraspainoksi. Teurastustappio saadaan vähentämällä loppupainosta teuraspaino. Teurastustappio on ollut yleensä verraten alhainen johtuen siitä, että eläimet on teurastettu viimeistään kaksi tuntia sen jälestä, kun ne on lähetetty koeasemalle. Erikseen punnitaan vielä pää, sorkat, ihrat ja kinkku.

Mittauksia tehdään seuraavissa kohdin:

1) Selkäsilavan paksuus mitataan kolmesta kohdasta: säältä, keskeltä ja takaa. Näiden mittausten keskiarvo on selkäsilavan paksuus.

2) Mahasilavan paksuus mitataan niinikään kolmesta kohdasta ja otetaan niiden keskiarvo.

3) Ruhon pituus (kärsän päästä hännän juureen).

4) Pään pituus (kärsän päästä pään leikkauskohtaan).

5) Ruhon sisäpituus (ensimmäisen kaulanikaman etusyrjästä häpyluun etukärkeen).

Pisteillä arvostellaan:

- 1) Silavan laatu.
- 2) Selkäsilavan sijoittuminen.
- 3) Mahasilavan sijoittuminen.
- 4) Lavan seutu.
- 5) Kinkut.

6) Pään, luuston ja nahan hienous.

7) Lihaston määrä ja laatu.

Pisteiden lisäksi määrätään vielä luokka. Koe-eläimet jaetaan kolmeen hintaluokkaan Helsingin markkinoiden vaatimuksia silmällä pitäen.

Havaintoja koe-eläinten kehityksestä ja terveyden tilasta.

Terveyden tila on kuluneena vuotena samaten kuin edellisenäkin ollut jokseenkin tyydyttävä. Yskää on ollut koko sikalassa kaikissa eläimissä, mutta sen takia ei kylläkään ole sattunut yhtään kuoleman tapausta, ja päivittäinen lisäkasvu on ollut sentään jokseenkin tyydyttävä vaikkakaan ei aivan yhtä hyvä kuin vuonna 1926. Tänä vuonna on keskimääräinen päivittäinen lisäkasvu ollut 645 g, kun se edellisenä vuotena oli 660 g. Tämä lisäkasvun aleneminen ei kuitenkaan ole yksinomaan johtunut huonommasta terveyden tilasta vaan myös siitä, että tänä vuonna on suurempi osa koe-eläimistä ollut syysporsaita. Vuonna 1926 teurastetut ryhmät olivat kaikki syntyneet 22/2—30/5 välisenä aikana, kun taas vuoden 1927 aikana teurastetuista ryhmistä vain 8 on syntynyt vuoden kuuden ensimmäisen kuukauden aikana kaikkien muiden ollessa syys- ja talviporsaita.

Koe-eläinten kehitys on ollut verrattain tasaista kuluneenakin vuotena, niinpä on teurastettavaksi lähetetyistä 30 ryhmästä 18 lähetetty yhtäaikaisesti koko ryhmä teurastukseen ja 12 ryhmää on lähetetty useammassa erässä.

Sairastapausten sattuessa ovat koeasemalla käyneet eläinlääkärit trit Söderlund ja Backman.

Koetulokset.

Keskitulokset eri roduilla näkyvät taulukosta 4. Eläinten lukumäärä vuoden aikana valmistuneissa ryhmissä on maatiaisilla 43 ja yorkshire rotuisilla 80. Suhde on jokseenkin sama kuin edellisenäkin vuonna vastaten suunnilleen suhdetta kantakirjaan merkittyjen maatiais- ja yorkshire-emakkojen välillä vuoden 1927 lopussa. Silloin oli nimittäin kantakirjaan otettu kaikkiaan 488 maatiais- ja 1 005 yorkshire-emakkoa.

Ikä kokeen alussa on molemmilla roduilla jokseenkin sama. Kokeisiin tullessaan ovat maatiaisryhmät olleet tänä vuonna noin 5 ja yorkshireryhmät 7 päivää nuorempia kuin vuonna 1926. Kokeen

Taulukko 4.

Eri rotujen keskitulokset v. 1927.
Durchschnittliche Resultate beider Rassen.

	Maat. Landr.	York.	Keskim. im Mittel
Eläinten lukumäärä	43	80	—
Anzahl der Tiere			
Ikä kokeen alussa päiviä	66	65	65.4
Alter, Anfang des Versuches, Tage			
Ikä kokeen lopussa päiviä	196	181	186.5
Alter, Schluss des Versuches, Tage			
Eläinten keskipaino kokeen alussa kg	18.4	20.1	19.5
Gewicht je Tier, Anfang des Versuches, Kg			
Eläinten keskipaino kokeen lopussa kg	96.6	96.7	96.7
Gewicht je Tier, Schluss des Versuches, Kg			
<i>Rehun käyttö ja painolisäys</i> Futtermverbrauch und Zuwachs			
Käyttänyt keskimäärin eläintä kohti päivässä r. y. Verzehrt im Mittel je Tier und Tag, Futter-Einheiten	2.29	2.32	2.31
Käyttänyt keskimäärin 1 kg:n lisäkasvuun r. y. .. Futtermverbrauch je 1 Kg Zuwachs, Futter-Einheiten	3.75	3.51	3.60
Painolisäys eläintä kohti päivässä g	611	663	644
Zuwachs je Tier und Tag, g			
Ikä 90 kg painoisena päiviä	186	174	178
Alter bei 90 Kg Lebendgewicht			
<i>Teurastustulos</i> Schlachtergebnisse			
Teurastustappio %	23.6	22.9	23.2
Schlachtverlust %			
Ruhon pituus sm	94.2	92.9	93.4
Länge des Körpers cm			
Selkäsilavan paksuus sm	4.1	3.8	3.9
Dicke des Rückenspeckes cm			
Mahasilavan paksuus sm	2.3	2.4	2.4
Dicke des Bauchspeckes			
<i>Arvostelu pisteissä</i> Beurteilung in Punkten			
Silavan laatu	12.0	13.4	12.9
Qualität des Speckes			
Selkäsilavan sijoittuminen	13.8	13.5	13.6
Verteilung des Rückenspeckes			

	Maat. Landr.	York.	Keskim.
Mahasilavan sijoittuminen	13.3	13.1	13.2
Verteilung des Bauchspeckes			
Lavan seutu	13.2	13.4	13.3
Schultern			
Kinkut	12.3	13.8	13.3
Schinken			
Pään luuston ja nahan hienous	12.7	13.5	13.2
Feinheit des Kopfes der Knochen und der Haut			
Lihasto	12.9	13.5	13.3
Fleischansatz			
Ryhmän tasaisuus kehityksessä	12.3	12.3	12.3
Gleichmässige Entwicklung der Gruppe			

päätyessä on molemmilla roduilla ryhmien keski-ikä ollut noin 2 päivää pitempi kuin edellisenä vuotena, vaikka elopaino kokeen lopussa on noin puolitoista kiloa pienempi.

Koepäivien lukumäärä on maatiaisilla 130 ja yorkshireryhmillä 116 päivää, joka merkitsee, että koesiat ovat olleet keskimäärin noin 5 päivää kauemmin kokeessa kuin vuonna 1926.

Rehunkulutus eläintä kohti päivässä on ollut jokseenkin sama kuin vuonna 1926, mutta suhteellinen rehunkulutus (yhden kilon lisäkasvuun käytetty rehumäärä) on molemmilla roduilla 0.08 r. y. suurempi kuin edellisenä vuotena, ja erotus maatiais- ja yorkshire-ryhmien välillä on aivan sama eli 0.24 r. y.

Painolisäys eläintä kohti päivässä on noin 20 g pienempi kuin edellisenä vuotena, mutta erotus maatiais- ja yorkshireryhmien välillä on kertomusvuonna 52 g kun se vuonna 1926 oli 56 g.

Koska kaikki eläimet eivät tule kokeisiin yhtä vanhoina, ja kun eläinten päivittäinen lisäkasvu nousee tasaisesti iän mukana ei päivittäinen lisäkasvu kokeen aikana vielä ole eläinten kehitysnopeuden mitta. Sentähden onkin kullekin eläimelle laskettu sen ikä päivissä silloin kun se on saavuttaneet 90 kg:n elopainon. Maatiaisryhmät ovat saavuttaneet sanotun painorajan 186 päivän vanhana, kun taas yorkshireryhmät ovat siihen tarvinneet vain 174 päivää. Yorkshire-eläimet ovat siis saavuttaneet 90 kg:n elopainon 12 päivää lyhyemmässä ajassa kuin maatiaiseläimet.

Teurastustappio on jokseenkin sama kuin edellisenäkin vuonna ja on suhde molempien rotujenkin välillä sama. Maatiaissiolla on molempina vuosina ollut 0.7 % suurempi teurastustappio kuin yorkshiresioilla.

Pistearvostelussa ei myöskään ole tapahtunut suuria muutoksia. Lisää on tullut vain pistemäärä ryhmän kehityksen tasaisuudessa,

joka on laskettu siten, että on laskettu ensin ryhmän kunkin eläimen ikä 90 kg:n painoisena ja niistä koko ryhmän keskimääräinen ikä 90 kg painoisena. Sen jälkeen on laskettu keskivirhe täten saadulle keskiarvolle seuraavan kaavan mukaan

$$\frac{\sqrt{\sum p^2:n}}{\sqrt{n}}$$

jossa p = kunkin yksilön iän poikkeus ryhmän keski-ikästä
n = eläinten luku ryhmässä

Näin saadun keskivirheen mukaan määrätään pistemäärä ryhmän tasaisuudelle seuraavan asteikon mukaan:

Keskivirhe	Pistemäärä	Keskivirhe	Pistemäärä
± 12	9.0	± 5	12.5
± 11	9.5	± 4	13.0
± 10	10.0	± 3	13.5
± 9	10.5	± 2	14.0
± 8	11.0	± 1	14.5
± 7	11.5	± 0	15.0
± 6	12.0		

Vuoden 1927 aikana valmistuneiden ryhmien polveutuminen, syntymäaika ja yksityisten eläinten sukupuoli käyvät selville taulukosta 5.

Koska pahnueen suuruus voi myös vaikuttaa siihen tulokseen, jonka siitä pahnueesta otettu ryhmä saavuttaa, on taulukkoon 6 otettu eri pahnueiden syntymäaika ja suuruus sekä kuolleiden porsaiden määrä. Porsaiden lukumäärä pahnueessa on jonkun verran pienempi kuin edellisenä vuotena ollen maatiaisilla keskimäärin 12.0 porsasta ja yorkshireilla 12.5 porsasta. Keskimäärin on vuoden 1927 aikana ollut siitoskeskustojen kantaemakoiden pahnueiden suuruus maatiaisilla 11.1 ja yorkshireilla 11.4 porsasta. Koeporsaat on siis yleensä otettu keskimäärää suuremmista pahnueista. Maatiaisilla on kuollut keskimäärin pahnueessa 1.3 ja yorkshireilla 2.4 porsasta, joten eloon jääneiden porsaiden määrä on ollut maatiaisemakoiden pahnueissa 10.7 ja yorkshire-emakoiden 10.1.

Kokeiden lopputulokset käyvät selville taulukoista 7 ja 8. Niissä on esitetty yksityisten ryhmien tulokset. Taulukossa 7 on maatiaisryhmien tulokset ja taulukossa 8 yorkshireryhmien tulokset.

Keskimäärin on molemmilla roduilla käytetty yhden kilon lisäkasvuun 3.59 r. y. ja eläinten ikä kokeen lopussa on ollut keskimäärin 188.5 päivää.

Taulukko 5.
Köerjennät v. 1927.

Rota	No	Lahetäjä	Synt.	Ist	Emit	Porsaiden numerot		Koe alkaant	
						Karjula	Imisä		
Maat.	23	R. Pihkala, Tampere, Laalahi	17. 7-26	S. M. 75	Jupiter	S. M. 332	Misse	31, 32, 33, 34	26. 9-26
»	26	J. Hoppu, Tampere, Aitoniemi	12. 8-26	S. M. 43	Vikuri	S. M. 183	Shinshimä	35, 39	19. 10-26
»	27	R. Pihkala, Tampere, Laalahi	19. 8-26	S. M. 75	Jupiter	S. M. 279	Munkula	115, 116	20. 10-26
»	29	»	23. 8-26	S. M. 75	Jupiter	S. M. 89	Raketti	9, 10	27. 10-26
»	30	»	31. 8-26	S. M. 88	Vehmaes	S. M. 125	Rakki	124, 125, 126	20. 11-26
»	34	L. O. Hilden, Kyröskoski, Osara	15. 9-26	S. M. 52	Hurrpokka	S. M. 263	Hurja	53, 54	20. 11-26
»	36	O. Jäskeläinen, Ilmajoki, Latva-Juhassa	28. 9-26	S. M. 88	Vehmaes	S. M. 161	Hartas	121, 122	27. 11-26
»	39	L. O. Hilden, Kyröskoski, Osara	12. 10-26	S. M. 88	Vehmaes	S. M. 360	Lotta	61, 62	16. 12-26
»	41	V. Heinonen, Porvoo, Myllykylä	24. 10-26	S. M. 53	Jokio	S. M. 346	Kyvo	22, 23	1. 1-27
»	42	J. Lauri Mäkelä, Markku, Koro	26. 11-26	S. M. 69	Imo	S. M. 237	Hikka	25, 27	9. 1-27
»	47	A. Salokangas, Kangasala, Eerola	5. 6-27	S. M. 75	Jupiter	S. M. 188	Tessu	2, 3, 6	8. 8-27
»	57	Harvialan Kartano, Harviala	15. 7-26	S. Y. 183	Pentti	S. Y. 650	Leena	41, 42, 43	20. 9-26
»	22	K. N. Westerling, Perniö, Leikkonen	26. 7-26	S. Y. 225	Mae Jim	S. Y. 557	Kuosti	19, 20	3. 10-26
»	24	J. Hallenbergin perik. Viipuri, Saarela	12. 8-26	S. Y. 69	Tytkki III	S. Y. 381	Ketukka	2	10. 10-26
»	25	»	2. 9-26	S. Y. 275	Heppu	S. Y. 805	Koso	202	27. 10-26
»	28	»	1. 9-26	S. Y. 152	Svalöv	S. Y. 321	Rastas	3, 4	17. 18
»	31	S. Aminoff, Tampere, Pekkala	2. 9-26	S. Y. 223	Malli	S. Y. 321	Rastas	200, 201, 205	1. 3, 83
»	32	Mustialan Emätälä, Mustiala	2. 9-26	S. Y. 152	Svalöv	S. Y.	Ira	100, 101	1. 2
»	33	S. Furuhjelm, Urfala, Honkola	3. 9-26	S. Y. 249	Olso	S. Y. 808	Kella	233, 234	102, 103
»	35	Oravaan Kouhilla, Orava	15. 9-26	S. Y. 120	Pallas	S. Y. 417	Piitta	57, 58	231, 236
»	37	E. Björkenheim, Orismala	5. 10-26	S. Y. 205	Santteri	S. Y. 574	Taika	138, 139	59, 60
»	38	A. Brander, Kitee, Koivikko	13. 10-26	S. Y. 173	Kippari	S. Y. 666	Pekko	11, 12, 13, 14	112, 114
»	40	J. Hallenbergin perik. Viipuri, Saarela	23. 10-26	S. Y. 223	Malli	S. Y. 444	Lehti	211	112, 114
»	43	Elsenvaaran Kouhilla, Elsenvaara	10. 11-26	S. Y. 241	Jori	S. Y. 281	Nopsa	118, 129	209
»	44	A. Ahraksinen, Sillinjärvi, Käikamelahki	2. 1-27	S. Y. 47	Thoro	S. Y. 331	Tono	51, 52	125, 127
»	45	J. Hallenbergin perik. Viipuri, Saarela	18. 1-27	S. Y. 283	Esiko	S. Y. 525	Lusa	13, 15	50, 53
»	47	A. Alanne, Ervelä, Alhainen	11. 2-27	S. Y. 104	Mikko	S. Y. 548	Molla	165, 167	17, 94
»	51	O. Y. Jittonen, Littoisten Kartano	28. 2-27	S. Y. 295	Mikkeli	S. Y. 846	Nanna	100, 200	164, 166
»	55	S. Aminoff, Tampere, Pekkala	9. 4-27	S. Y. 283	Esiko	S. Y. 713	Saima	—	60, 106
»	56	J. Hallenbergin perik. Viipuri, Saarela	9. 6-27	S. Y. 283	Esiko	S. Y. 1000	Toki	17, 18	151, 152, 154, 155
»	58	Harvialan Kartano, Harviala	6. 6-27	S. Y. 225	Mae Jim	S. Y. 772	Tango	30, 31, 32	15, 20
»								33	3. 8-27
»									10. 8-27

Taulukko 6.

Yleiskatsaus vuoden 1927 aikana teurastettujen ryhmien iästä kokeen alussa, sekä pahnueiden suuruudesta.

N:o	Lähettäjä	Syntynyt	Ikä kokeen alussa	Keskipaino kokeen alussa	Pahnueen suuruus		Huomautuksia
					Synt.	Kuollut	
<i>Maatiaisista.</i>							
23	Laalahti	17. 7—26	71	17.3	12	—	Ei ole tieto ja
26	Aitoniemi	12. 8—26	68	18.2	16	—	
27	Laalahti	19. 8—26	62	15.4	11	3	
29	»	23. 8—26	65	15.0	13	2	
30	»	31. 8—26	61	13.9	11	4	
34	Osara	18. 9—26	63	21.4	12	3	
36	Latva-Luhtasela	25. 9—26	63	18.5	14	1	
39	Osara	12. 10—26	65	21.6	10	—	
41	Myllykylä	24. 10—26	69	20.8	11	—	
42	Kojo	26. 11—26	75	22.3	—	—	
57	Eerola	15. 7—27	64	18.0	10	—	
Keskimäärin			66	18.4	12.0	1.3	
22	Harviala	15. 7—26	67	18.8	12	1	
24	Leikkonen	26. 7—26	69	24.3	15	2	
25	Saarela	12. 8—26	59	22.8	14	6	
28	Saarela	2. 9—26	55	16.1	11	—	
31	Pekkala	1. 9—26	69	19.6	15	3	
32	Mustiala	2. 9—26	72	21.8	—	—	
33	Honkola	3. 9—26	73	20.9	15	1	
35	Otava	15. 9—26	68	20.3	12	4	
37	Orismala	5. 10—26	63	15.3	10	1	
38	Koivikko	13. 10—26	63	20.5	7	—	
40	Saarela	23. 10—26	65	21.4	14	5	
43	Elisenvaara	10. 11—26	61	16.8	14	4	
44	Airaksinen	2. 1—27	65	18.6	5	1	
45	Saarela	18. 1—27	62	19.4	14	2	
47	Alhainen	11. 2—27	60	20.6	13	10	
51	Littoinen	28. 2—27	65	16.5	15	2	
55	Pekkala	9. 4—27	75	28.9	13	1	
56	Saarela	9. 6—27	55	17.9	14	1	
58	Harviala	6. 6—27	65	20.9	12	—	
Keskimäärin			65	20.1	12.5	2.4	

Taulukko 7.

Tulokset maataisrotuisilla koeajumilla v. 1927.

Lähetettä	Ryhmän N:o	Lukki	Ikä päivissä	Keskimäärin eläinten kohti										Inokka			Ryhmän tasaisuus kehityksessä	Teurastusarvoasteleissa saavutettujen pisteiden keskimäärä								
				Elopaino kg	Kasvu-nopeus Ika 90 kg:n pälissä	Rehri-yksiköitä 1 kg:n liis-kasvuun	Teurastustappio %	Teurastustulos			Pisteitä teurastusarvoasteleissa				Inokka											
								Kokeen lopussa	Kokeen alussa	Kasvu-nopeus Ika 90 kg:n pälissä	Teurastustappio %	Ruumiin pituus sm.	Selkälavan pakkaus sm.	Mahalavan pakkaus sm.	Selkälavan sijottuminen	Mahalavan sijottuminen			Lavan seutu	Kinrut	Pään luuston ja nahan hiennos	Lihasto	I	II	III	
Laalahdi	23	4	71	193	17.3	97.8	0.660	183	2.34	3.54	23.9	94.3	4.2	2.0	12.5	14.1	14.4	14.1	12.9	12.8	13.3	2	2	—	13.5	13.9
Aitoniemi	26	2	68	188	18.2	95.6	0.650	180	2.44	3.78	21.5	95.0	4.3	2.5	13.2	14.0	12.7	14.3	12.8	13.3	13.4	2	1	—	13.5	12.7
Laalahdi	27	2	62	193	15.4	97.8	0.632	182	2.40	3.80	23.4	94.0	4.1	2.3	9.6	13.5	13.2	13.0	10.3	11.7	11.4	—	—	3	12.1	12.0
Laalahdi	29	2	65	209	15.0	96.9	0.576	199	2.26	3.90	22.5	92.8	4.0	2.4	11.2	12.9	12.6	13.5	11.7	12.4	12.8	1	1	—	12.7	10.5
Laalahdi	30	3	61	201	13.9	98.1	0.607	190	2.21	3.65	24.3	94.2	3.9	2.2	12.0	13.7	13.2	12.5	12.2	13.2	13.2	2	2	—	13.2	12.3
Osara	34	2	63	183	21.4	92.1	0.600	184	2.23	3.32	24.6	92.5	4.1	2.3	11.7	13.7	13.4	13.7	13.0	13.5	13.3	4	—	2	13.7	11.6
Latva-Luhtasala	36	2	63	200	13.5	98.6	0.592	184	2.24	3.81	25.4	93.5	4.0	2.5	11.5	14.2	13.0	12.2	11.5	12.2	13.5	1	1	—	12.7	12.9
Osara	39	2	65	204	21.6	98.3	0.585	184	2.23	3.91	23.4	93.8	4.2	2.5	11.6	14.4	13.6	12.1	12.2	12.1	12.3	1	3	—	12.8	11.3
Myylykyliä	41	2	69	206	20.8	99.7	0.572	189	2.23	3.99	23.6	94.5	4.5	2.4	13.3	13.7	13.7	13.7	13.0	14.0	12.7	3	—	—	13.5	13.4
Kojo	42	2	75	190	22.3	91.9	0.605	189	2.13	3.58	23.0	94.8	3.3	2.3	12.5	13.4	13.1	12.8	13.5	13.4	13.8	3	—	—	13.3	10.8
Perola	57	3	64	186	18.0	95.7	0.637	178	2.24	3.52	23.7	95.0	4.0	2.1	13.3	14.7	12.7	13.0	11.7	12.3	11.8	2	—	—	13.0	13.8
Keskimäärin	—	—	66	196	18.4	96.9	0.611	186	2.29	3.75	23.6	94.2	4.1	2.3	12.0	13.8	13.3	13.2	12.3	12.7	12.9	55.3	23.7	21.0	13.1	12.3

Taulukko 8.

Tulokset yorkshirerotuisilla koeryhmällä v. 1927.

Lähtettäjä	Ryhmän N:o	Lauku		Iäsk. päivässä	Elopaino kg		Kasvu- nopeus	Keskimmäärin eiäintä kohti		Pisteitä teurastusarvostelusta							Inokka			Ryhmän-tasaisuus kehityksessä	Teurastusarvostelussa saavutettujen pisteiden keskimäärä										
		Imisiä	Karjuja		Kokeen lopussa	Kokeen alussa		Kasvu- nopeus	Rehru- yksiköitä	Teurastustulos							I	II	III												
										Teurastustappio %	Ruumiin pituus sm.	Selkälavan paksuus sm.	Mahasilavan paksuus sm.	Silavan laatu	Selkälavan sijoittuminen	Mahasilavan sijoittuminen						Lavan seutu	Kinkut	Pään luuston ja nahan hienous	Lihasto						
Harvala	22	3	1	67	189	18.8	98.0	0.649	179	2.33	3.53	21.7	94.7	4.3	2.2	14.2	13.2	14.0	14.2	12.8	13.1	3	—	—	—	13.6	13.5				
Leikkonen	24	2	2	69	170	24.3	98.4	0.734	161	2.40	3.28	25.1	90.5	3.5	2.4	13.2	13.5	13.2	14.1	14.0	13.8	13.6	4	—	—	—	13.7	13.1			
Saarela	25	1	3	59	167	22.8	98.6	0.709	137	2.46	3.49	24.0	94.0	4.1	2.4	13.5	13.8	13.2	13.8	14.0	13.8	13.6	3	—	—	—	13.8	12.3			
Saarela	28	1	3	55	174	16.1	96.1	0.673	166	2.45	3.53	21.8	91.7	4.0	2.5	11.9	13.7	13.3	13.6	13.8	13.4	13.7	4	—	—	—	13.5	12.6			
Pektrala	31	2	2	69	181	19.6	96.7	0.691	176	2.46	3.55	23.7	93.0	3.4	2.3	13.6	13.0	13.1	13.2	13.5	13.2	13.9	2	2	—	—	—	13.5	10.1		
Mustiala	32	2	2	72	185	21.8	95.7	0.661	178	2.53	3.83	19.6	92.5	4.4	2.3	13.9	13.8	13.2	13.6	13.9	13.6	13.8	3	1	—	—	—	13.7	11.6		
Honkola	33	2	2	73	181	20.9	96.0	0.696	178	2.47	3.53	21.3	93.2	4.2	2.3	12.9	13.5	13.2	13.6	13.8	13.5	13.4	3	1	—	—	—	13.5	11.3		
Ohava	35	2	2	68	180	20.3	92.5	0.649	174	2.18	3.56	21.1	91.3	3.6	2.2	13.5	14.2	13.5	12.7	13.3	13.3	13.7	2	1	—	—	—	13.5	11.0		
Orismala	37	2	2	63	190	15.3	96.1	0.640	184	2.30	3.62	20.8	93.3	3.4	2.4	13.1	13.4	13.1	13.9	13.7	13.6	13.6	4	—	—	—	—	—	13.6	10.4	
Koivikko	38	4	—	63	175	20.5	98.0	0.691	165	2.36	3.41	21.8	93.0	4.1	2.1	13.5	13.2	13.4	13.5	15.0	13.6	14.3	4	—	—	—	—	—	13.8	15.3	
Saarela	40	1	1	65	179	21.4	99.1	0.682	167	2.41	3.54	21.8	93.0	4.1	2.3	13.7	14.2	12.5	14.0	14.7	14.5	13.7	2	—	—	—	—	—	14.0	14.0	
Eilsenvaara	43	2	2	61	186	16.8	91.9	0.608	185	2.15	3.67	24.8	91.3	3.4	2.5	13.5	13.3	14.0	13.0	13.1	13.1	13.3	3	—	—	—	—	—	13.4	10.3	
Airaksela	44	2	2	65	192	18.6	101.8	0.665	179	2.26	3.44	25.0	95.7	3.5	2.5	13.5	13.7	13.7	13.7	13.8	12.5	4	—	—	—	—	—	—	—	13.5	13.6
Saarela	45	2	2	62	183	19.4	99.5	0.663	171	2.29	3.46	23.3	93.5	4.1	2.3	13.6	13.1	12.0	13.5	14.0	12.6	13.6	4	—	—	—	—	—	—	13.3	13.6
Alhainen	47	2	2	60	173	20.6	96.8	0.675	165	2.25	3.34	25.3	96.8	4.1	2.4	13.4	12.5	13.1	13.8	14.2	12.8	14.2	4	—	—	—	—	—	—	13.5	13.4
Littoinen	51	2	2	65	212	16.5	97.3	0.549	209	2.02	3.69	23.3	92.3	3.3	2.4	13.6	13.9	13.2	12.7	13.5	13.7	13.1	3	1	—	—	—	—	—	13.4	10.5
Pektrala	55	—	2	75	172	28.9	94.4	0.675	167	2.22	3.29	26.3	91.8	2.6	2.5	12.9	12.9	12.2	12.4	13.2	13.0	13.3	1	3	—	—	—	—	—	12.9	13.2
Saarela	56	2	2	55	174	17.9	96.6	0.662	166	2.19	3.32	22.7	92.7	3.6	2.4	13.1	13.2	13.2	12.7	13.2	13.5	13.2	4	—	—	—	—	—	—	13.2	13.4
Harvala	58	3	1	65	177	20.9	93.0	0.644	173	2.32	3.60	22.8	90.3	3.7	2.2	13.5	14.0	13.1	13.3	12.8	13.6	12.3	3	—	—	—	—	—	—	13.3	12.2
Keskimäärin	—	—	—	65	181	20.1	96.7	0.663	174	2.32	3.51	22.9	92.9	3.8	2.4	13.4	13.5	13.1	13.4	13.8	13.4	13.5	87.0	13.0	—	—	—	—	—	13.5	12.3

Taulukko 9.
Keskimäärävä paremmat tulokset saavuttaneet ryhmät v. 1927.

Ryhmän N:o	Lähetäjä	Isä	Emä	R. Y. 1 kg:n lisäkasvu	Lisäkasvu eli hitsi kohti päivässä g.	Teurastustap- pio %	Ruumin pi- tuus sm.	Selkälavan paksuus sm.	Mahasilavan paksuus sm.	Luokka			Pistelden keskimäärä	Tasaisuus kehityksessä
										I	II	III		
23	<i>Maat.</i> Laalahiti	S. M. 75 Jupiter	S. M. 339 Misse.....	3.54	660	23.9	94.3	4.2	2.0	2	2	—	13.5	13.9
30	Laalahiti	S. M. 75 Jupiter	S. M. 128 Rakki....	3.65	607	24.3	94.2	3.9	2.2	2	—	2	13.2	12.3
42	Kojo	S. M. 69 Imo	S. M. 237 Iikka....	3.58	605	23.0	94.8	3.3	2.3	3	3	1	13.3	10.8
57	Eerola	S. M. 75 Jupiter	S. M. 188 Tessu....	3.52	637	23.7	95.0	4.0	2.1	2	2	1	13.0	13.8
24	<i>York.</i> Leikkonen	S. Y. 189 Pentti	S. Y. 650 Leena....	3.28	734	25.1	90.5	3.5	2.4	4	4	—	13.7	13.1
25	Saarala	S. Y. 223 Malli	S. Y. 381 Kemikka..	3.49	709	24.0	94.0	4.1	2.4	3	3	—	13.8	12.3
38	Koivikko	S. Y. 173 Kippari	S. Y. 666 Paikko..	3.41	691	21.8	93.3	3.4	2.1	4	4	—	13.8	13.3
44	Ahraksela	S. Y. 47 Thor	S. Y. 351 Toho....	3.44	655	25.0	95.7	3.5	2.5	4	4	—	13.5	13.6
45	Saarala	S. Y. 283 Esko	S. Y. 525 Insa....	3.46	663	23.3	93.5	4.1	2.8	4	4	—	13.5	13.6
47	Alhainen	S. Y. 104 Mikko	S. Y. 548 Molla....	3.34	675	25.3	96.8	3.4	2.4	4	4	—	13.3	13.4
55	Pekkala	S. Y. 276 Heppu	S. Y. 713 Saima....	3.29	675	26.3	91.8	2.6	2.5	—	3	—	12.9	13.2
56	Saarala	S. Y. 283 Esko	S. Y. 1000 Tohi....	3.32	662	22.7	92.7	3.6	2.4	4	4	—	13.2	13.4

Kantaeläinten tarkkailua koetulosten perusteella.

Maatiaisryhmät.

Laalahden siansiitoskeskuksesta on kertomus vuoden aikana ollut kokeissa 4 ryhmää ja vuoden 1926 aikana 2 ryhmää. Molemmat v. 1926 valmistuneet ryhmät ovat karjusta S. M. 49 Virsseli ja vuonna 1927 valmistuneet ryhmät kaikki karjusta S. M. 75 Jupiter. Yleensä ovat Virsselin ryhmät parempia kuin Jupiterin, mutta johtuu se myös emistä Halla ja Hasa, jotka todennäköisesti ovat parempia kuin vuoden 1927 kokeissa paraan tuloksen saavuttaneen ryhmän emä S. M. 332 Misse. Sitäpaitsi ovat v:n 1927 kokeissa olleet ryhmät kaikki syysporsaita kun taas v:n 1926 ryhmät olivat kevätporsaita.

Vuoden 1927 aikana ovat Laalahden ryhmät saavuttaneet keskimäärin 619 g lisäkasvun eläintä kohti päivässä kun vastaava luku edellisenä vuonna oli 670 g. Suhteellinen rehunkulutus on keskimäärin 3.72 r. y., joten se on 0.03 r. y. parempi kuin maatiaisrotuisten ryhmien keskimäärin vuoden 1927 aikana. Paras päivittäinen lisäkasvu maatiaisryhmistä on ollut juuri Laalahden S. M. 332 Missen ryhmällä, jolla se oli 660 g. Suhteellinen rehunkulutus on sillä ryhmällä ollut myös aika hyvä 3.54 r. y. Ruumiin pituus on keskimäärin sama kuin kaikilla maatiaisryhmillä, samoin teurastustappio. Vuonna 1926 oli teurastustappio kuitenkin 0.08 % suurempi kuin maatiaisryhmillä keskimäärin.

Aitoniemen siansiitoskeskuksesta on vuoden 1927 aikana ollut 1 ryhmä ja on sillä ollut 21 g keskimäärää parempi lisäkasvu. Suhteellinen rehunkulutus on keskinkertainen, mutta teurastustappio on poikkeuksellisen alhainen, nimittäin 21.5 %. Ruhon pituus on hiukan keskimäärää suurempi. Ryhmän isä on S. M. 43 Vikuri ja emä S. M. 183 Sinisilmä.

Osaran siitoskeskuksesta on tämän vuoden aikana valmistunut 2 ryhmää ja v. 1926 1 ryhmä. Ryhmät ovat olleet kaikkiin ominaisuuksiinsa nähden jokseenkin rotunsa keskimäärää edustavia. Molempien ryhmien isä on S. M. 88 Velimies.

Latva-Luhtaselan siitoskeskuksesta on kertomusvuoden aikana valmistunut ensimmäinen ryhmä ja on tämä ryhmä osoittautunut kaikissa suhteissa keskinkertaiseksi. Ryhmän isä on S. M. 52 Hurri-poika ja emä S. M. 161 Harjas.

Myllykylän siitoskeskuksesta on vuoden 1927 aikana tulleet ensimmäinen ryhmä kokeisiin. Tälle ryhmälle on ollut ominaista erittäin paksu silavan muodostus (silavan paksuus selässä 4.5 sm), josta johtuu, että päivittäinen lisäkasvu on verrattain alhainen ja suhteellinen rehunkulutus korkea. Ryhmän isä on S. M. 53 Jokio ja emä S. M. 346 Kyrö.

Kojon siitoskeskuksesta on ollut kokeissa 2 ryhmää nimittäin 1 v. 1926 ja 1 v. 1927. Molemmilla ryhmillä on sama isä S. M. 69 Ilmo ja emän isä on myös sama molemmilla ryhmillä S. M. 27 Turso. Molemmat ryhmät ovat teurastustulosten arvostelussa saavuttaneet verraten hyvät pistemäärät.

Eerolasta Kangasalla on vuoden 1927 aikana ollut ensimmäinen ryhmä kokeissa. Ryhmän emä S. M. 188 Tessu on *Kojon* ryhmäin emien sisarpuoli ja ryhmän isä, S. M. 75 Jupiter, on sama kuin *Laa-*lahdesta vuoden 1927 aikana kokeissa olleilla ryhmillä. Tällä ryhmällä on ollut verrattain hyvä päivittäinen lisäkasvu ja suhteellinen rehunkulutus on pienin kaikista v. 1927 aikana valmistuneista maataiaryhmistä eli 3.52 r. y. Ryhmän tasaisuus kehityksessä on myös ollut hyvä, 13.8 pistettä, joten ryhmän emällä näyttää olevan jokseenkin varma hyvän rehunkäyttökyvyn periyttämiskyky.

Yorkshireryhmät.

Saarelan siansiitoskeskuksesta on vuoden 1927 aikana valmistunut kokonaista 5 ryhmää ja vuoden 1926 aikana 1 ryhmä, joten sieltä on kaikkiaan ollut kokeissa 6 ryhmää. Kahden kertomusvuonna valmistuneen ryhmän isä on S. Y. 223 Malli, kahden S. Y. 283 Esko ja yhden S. Y. 69 Tykki III.

Kaikki *Saarelan* ryhmät ovat olleet erittäin nopeakasvuisia sillä kaikkien *Saarelan* ryhmien keski-ikä 90 kg painoisena on vain 167 päivää kun se *Yorkshirer*otuisilla eläimillä on keskimäärin 174 päivää. Päivittäinen lisäkasvu on eläintä kohti 16 g suurempi ja keskimääräinen rehunkulutus yhden kilon lisäkasvuun 0.03 r. y. pienempi (3.47 r. y.) kuin keskimäärin *Yorkshireryhmillä*. Teurastustappio on keskimäärin sama kuin kaikilla *Yorkshireryhmillä*, mutta on S. Y. 805 Koson ja S. Y. 444 Letin ryhmällä kuitenkin poikkeuksellisen pieni teurastustappio, nimittäin 21.8 %. Ryhmien tasaisuus kehityksessä on myös koko joukon kaikkien *Yorkshireryhmien* keskimäärää parempi, sillä kaikkien *Yorkshireryhmien* tasaisuuden kehityksessä ollessa 12.3 pistettä on *Saarelan* ryhmät siinä saavuttaneet 13.2 pistettä. Ryhmien saavuttamat hyvät tulokset näyttävät siis tavallista varmemmilta, sillä samassa ryhmässä olevat eläimet ovat kehittyneet suunnilleen yhtäläisesti. Ryhmissä ei ole suurta eroa nopeimmin ja hitaimmin kehittyneiden eläinten välillä.

Honkolan siansiitoskeskuksesta on vuoden 1927 aikana valmistunut 1 ryhmä ja vuoden 1926 kokeissa on sieltä valmistunut 3 ryhmää. *Honkolan* ryhmille on ollut ominaista verrattain nopea kehitys ja erittäin pieni suhteellinen rehunkulutus. Rehunkäyttökykyyn nähden osoittautuivat varsinkin 1926 kokeissa S. Y. 694 Jiinan ja S. Y. 810 Jiisan ryhmät erinomaisiksi. S. Y. 808 Keilan ryhmällä

on verrattain paksu silava, joka on aiheuttanut sen, että sillä suhteellinen rehunkulutus ei ole kaikkien yorkshireryhmien keskimäärää parempi.

Leikkosen siansiitoskeskuksesta on valmistunut kumpanakin vuotena yksi ryhmä. Molempien ryhmien isä on S. Y. 183 Pentti ja ovat molemmat ryhmät olleet erittäin nopeakasvuisia saavuttaen kumpikin suurimman päivittäisen lisäkasvun kaikista samoina vuosina valmistuneista ryhmistä. Vuonna 1926 saavutti S. Y. 478 Tintun ryhmä 770 g päivittäisen lisäkasvun ja vuonna 1927 S. Y. 650 Leenan ryhmä 734 g, joista edellinen on suurin v. 1926 ja jälkimmäinen suurin v. 1927 saavutetuista lisäkasvuista.

Harvialan siansiitoskeskuksesta on vuoden 1927 aikana valmistunut 2 ryhmää ja vuoden 1926 aikana 1 ryhmä. Molempien kertomusvuonna valmistuneiden ryhmien isä on S. Y. 225 Mac Jim. Molemmat ryhmät ovat olleet erittäin tasaisia ja teurastusarvostelussa tulleet luokitelluksi kaikki ensimmäiseen luokkaan. Teurastustappio on näillä ryhmillä alhainen, keskimäärin 22.1 %.

Otavan siansiitoskeskuksesta on kertomusvuonna valmistunut 1 ryhmä ja vuonna 1926 1 ryhmä. Molempien ryhmien isä on S. Y. 120 Pallas. Varsinkin v. 1926 valmistunut S. Y. 570 Sievän ryhmä on saavuttanut hyvän tuloksen, käyttäen vain 3.26 r. y. yhden kilon lisäkasvuun. V. 1927 valmistuneen ryhmän emän S. Y. 417 Piikan emä on edellisen vuoden ryhmän emänemän täysi sisar. S. Y. 417 Piikan ryhmä on kasvunopeuteen ja rehunkäyttökykyyn nähden yorkshireryhmien keskitasoa vastaava, mutta teurastustappio on erittäin pieni 21.1 %.

Orismalan siansiitoskeskuksesta on valmistunut vuosina 1926 ja 1927 kumpinakin 1 ryhmä. Edellisen vuoden ryhmän isä on S. Y. 73 Tiitus, joka on myös tänä vuonna valmistuneen ryhmän emän S. Y. 574 Taika:n isä. Molemmilla ryhmillä on ollut erittäin alhainen teurastustappio, edellisellä 20.5 % ja jälkimmäisellä 20.8 %, muissa suhteissa ovat tulokset kaikkien yorkshireryhmien keskimäärää vastaavia.

Mustialan siansiitoskeskuksesta on vuoden 1927 aikana valmistunut 1 ryhmä, jonka isä on S. Y. 152 Svalöv Fakir ja emä Iisa. Tällä ryhmällä on päivittäinen lisäkasvu ollut keskinkertainen. Suhteellinen rehunkulutus on hiukan keskimäärää suurempi, 3.83 r. y. Teurastustappio on ollut poikkeuksellisen alhainen, 19.6 %. Iisan ryhmällä on ollut erittäin voimakas silavan muodostus, selkäsilavan paksuus 4.4 sm, joka puolestaan on vaikuttanut sen, että suhteellinen rehunkulutus on tullut keskimäärää suuremmaksi.

Koivikon siansiitoskeskuksesta on kertomusvuoden aikana valmistunut 1 ryhmä. Ryhmän isä on S. Y. 173 Kippari ja emä S. Y.

666 Peikko. Sanotulla ryhmällä on ollut koko joukon keskimäärää parempi rehunkäyttökyky ja erittäin nopea kehitys. Ryhmän keskimääräinen lisäkasvu eläintä kohti päivässä on ollut 691 g. Kinkut ovat olleet erittäin täyteläiset ja lihasrikkaat, josta syystä ne on arvoiteltu korkeimmalla pistemäärällä 15.

Elisenvaaran siansiitoskeskuksesta on samoin valmistunut 1 ryhmä vuoden 1927 aikana, joka samalla on ollut ensimmäinen ryhmä sanotusta paikasta koko koeaseman toiminnan aikana. Ryhmän isä on S. Y. 241 Jorri ja emä S. Y. 281 Nopsa. Ryhmän rehunkäyttökyky ja kehitysnopeus ovat molemmat keskinkertaisia.

Airakselan siansiitoskeskuksesta on kertomusvuonna valmistunut 1 ryhmä, jonka isä on S. Y. 47 Thor ja emä S. Y. 331 Tönö. S. Y. Thor on importtikarju. Ryhmällä on ollut hyvä lisäkasvu ja hyvä rehunkäyttökyky. Suhteellinen rehunkulutus on ollut 3.44 r. y. Teurastustappio on ollut verttain korkea 25.3 %.

Littoisten siansiitoskeskuksesta on valmistunut yksi ryhmä, mutta epäonnistui se senvuoksi, että ryhmä heti koeasemalle saavuttuaan sairastui ripuliin, eikä se siitä tahtonut myöhemminkään selvitä.

Alhaisten Kartanosta Perniöstä oli kokeissa vuoden 1926 aikana 1 ryhmä, joka oli ensimmäinen sanotusta siitoskeskuksesta sinä aikana kun koeasema on ollut toiminnassa. Ryhmän isä S. Y. 104 Mikko, joka on myös Leikkosen ryhmien emien isä, on importerattu Tanskasta. Ryhmän emä S. Y. 548 Molla polveutuu Tanskasta tuoduista vanhemmista. Ryhmä on ollut erittäin nopeakasvuinen, päivittäinen lisäkasvu 675 g ja ikä 90 kg painoisena 165 päivää. Rehunkulutus 1 kg:n lisäkasvuun on ollut koko joukon keskimäärää parempi.

Erikoista tälle ryhmälle on erittäin suuri ruumiin pituus 96.8 sm, joka on suurin kaikista tähän saakka kokeissa olleista.

Pekkalän Kartanosta Ruovedeltä on vuoden 1927 aikana valmistunut 2 ryhmää, jotka molemmat ovat samasta karjusta S. Y. 275 Heppu, joka on S. Y. 120 Pallaksen poika, josta myös näiden ryhmien hyvät ominaisuudet todennäköisesti periytyvät. Molemmat ryhmät ovat olleet koko joukon keskimäärää parempia nopeakasvuisuudessa, molempien ryhmien keskimääräinen lisäkasvu eläintä kohti päivässä on ollut 684 g ja ikä 90 kg:n painoisena 171 päivää. Rehunkulutus 1 kg:n lisäkasvuun on ollut 3.42 r. y. Tämä verrattain pieni suhteellinen rehunkulutus on johtunut ainakin osaksi siitä että niillä on silava verrattain ohutta keskimäärin vain 3.0 sm. Varsinkin S. Y. 713 Saiman ryhmällä on selkäsilava ollut ohutta, ainoastaan 2.6 sm, ja juuri siitä syystä on sillä ryhmällä suhteellinen rehunkulutus erittäin pieni 3.29 r. y.

Rehun käyttö ja lisäkasvu eri painoluokissa.

Kuten edellisenäkin vuonna on nytkin koottu koko vuoden aikana valmistuneista eri sikakantoja vertailevista lihotuskokeista numerot rehunkulutuksesta ja päivittäisestä lisäkasvusta eri painoluokissa. Käytännölliselle sikataloudellehan on tärkeätä tietää sikojen ravinnontarve eri ikäkausina ja eri painoluokissa. Taulukossa 10 on esitetty keskitulokset toimintavuosilta 1926 ja 1927. Tulokset ovat jokseenkin hyvin yhteen käyppiä, joskin alimmassa luokassa on keskipaino vähän noussut huolimatta siitä että eläimet ovat tulleet kokeisiin noin 5 päivää nuorempina kuin edellisenä vuotena. Tämä on johtunut siitä, että edellisenä vuotena olivat useimmat ryhmät jo koeasemalle saapuessaan yli 20 kg painoisia, joten 10—20 kg:n luokkaan joutui vain muutamia ryhmiä.

Taulukko 10.

Koesikojen päivittäinen rehunkäyttö, lisäkasvu sekä suhteellinen rehunkulutus eri painoluokissa.

Painoluokat	v. 1926					v. 1927				
	Keskipaino kg	Ikä päivissä	Eläintä kohti päivässä		Rehuyksiköitä 1 kg:n lisäkasvuun	Keskipaino kg	Ikä päivissä	Eläintä kohti päivässä		Rehuyksiköitä 1 kg:n lisäkasvuun
			R. y.	Painolisäys g				R. y.	Painolisäys g	
10—20	17.4	62.2	0.95	458	2.08	18.2	66.7	1.03	476	2.17
20—30	25.8	82.8	1.25	477	2.62	25.1	77.4	1.30	499	2.61
30—40	34.8	98.8	1.68	576	2.92	34.5	95.5	1.69	559	3.03
40—50	44.4	114.5	2.04	683	2.99	44.9	112.2	2.09	688	3.04
50—60	54.5	129.2	2.38	669	3.56	54.6	127.0	2.43	684	3.56
60—70	65.1	144.5	2.67	750	3.56	65.0	141.5	2.74	752	3.65
70—80	75.1	158.1	2.89	716	4.04	74.8	155.2	2.94	729	4.04
80—90	84.6	170.0	3.05	749	4.08	85.0	169.1	3.16	769	4.11
90—100....	93.4	181.3	3.31	842	(3.93)	94.3	178.4	3.20	756	4.24
	—	—	2.31	665	3.52	—	—	2.31	657	3.55

Ryhmien ikä päivissä on jokaisessa muussa luokassa, paitsi ensimmäisessä, kertomusvuonna 5—1 päivää alempi kuin edellisenä vuotena.

Rehunkulutus eläintä kohti päivässä on myös joka luokassa hiukan alhaisempi kuin edellisenä vuotena. Suurimpia vaihteluja on päivittäisessä lisäkasvussa ja on siinä vaihteluja kumpaankin suuntaan. Suhteellisessa rehunkulutuksessa on niinkään havaittavissa vaihteluja näiden kahden vuoden tuloksissa. Yleensä on suhteellinen rehunkulutus kertomusvuonna hiukan suurempi kuin edellisenä vuotena.

Vertauksen vuoksi esitetään taulukossa 11 keskimääräiset tulokset ruotsalaisista Ästörpin kokeista vuosina 1924—1926.

Taulukko 11.

Keskitulokset Åstorpin sikojen tuotantotarkkailukoaseman kokeista vuosina 1924—1926.

Painoluokka	Keski-paino	Ikä päivissä	Eläintä kohti päivässä		Rehuyksiköitä yhden kg lisäkasvuun
			R. y.	Lisäkasvu kg	
10—20	17.8	69	0.96	0.424	2.29
20—30	25.3	82	1.34	0.488	2.73
30—40	35.4	102	1.73	0.560	3.08
40—50	45.2	118	2.14	0.635	3.39
50—60	55.5	133	2.49	0.690	3.61
60—70	65.6	149	2.71	0.693	3.92
70—80	75.5	162	2.93	0.730	4.01
80—90	86.1	176	3.11	0.742	4.20
90—100	93.9	180	3.28	0.768	4.28

Sikatalouskoeasemalla saadut tulokset käyvät siis aika hyvin yhteen Ruotsissa saatujen keskitulosten kanssa. Kertomusvuonna on suhteellinen rehunkulutus ollut jonkun verran suurempi kuin 3 vuoden keskimäärä ruotsalaisissa kokeissa.

Kuten näistä taulukoista näkyy on päivittäinen lisäkasvu nousut 476 g:sta ensimmäisessä luokassa 756 g:aan viimeisessä luokassa, siis 1.59 kertaiseksi, mutta rehunkulutus on kasvanut 1.03 r. y:stä 3.20 r. y:öön siis yli 3 kertaiseksi. Tästä johtuen kasvaa myöskin suhteellinen rehunkulutus 2.17 r. y:stä 4.24 r. y:öön, siis jokseenkin kaksinkertaiseksi. Yhden elopainokilon tuottamiseen 95 kg painoisella eläimellä tarvitaan siis 2 kertaa suurempi rehumäärä kuin 20 kg painoisella. Tämä johtuu osaksi siitä, että nuoremmilla eläimillä on lisäkasvu etupäässä lihaskudosta, jossa on vettä keskimäärin 74 % ja vanhemmilla eläimillä etupäässä silavaa, jossa on vain 47 % vettä. Kun lisäksi vielä lihakuiva-aineen polttoarvo on vain 5.678 cal. ja rasvakuiva-aineen polttoarvo 9.500 cal., niin vastaa 1 kg elopainon lisäys pelkkää lihaa muodostavilla eläimillä $\frac{26 \times 5.678}{100} = 1.476$ cal.

ja 1 kg elopainolisäys silavaa muodostavilla eläimillä $\frac{53 \times 9.500}{100} = 5.035$ cal. Silavan tuottamiseen tarvitaan siis 3.4 kertaa suurempi rehumäärä kuin lihan tuottamiseen. Mitä pitemmälle sika pääsee kasvussaan sitä suurempi osa sen lisäkasvusta on juuri silavaa. Aivan yksinomaan lihaa tai yksinomaan silavaa ei lisäkasvu kuitenkaan koskaan ole, vaan on siinä aina molempia kudoksia, kuitenkin siten, että niiden suhde muuttuu painon lisääntyessä. Pienemmillä eläimillä lisäkasvu on etupäässä lihaskudosta, mutta myöhemmin pienenee lihaskudosten lisäkasvun suhteellinen määrä ja rasvakudosten suhteellinen määrä kasvaa.

Referat.

Bericht über vergleichende Fütterungsversuche mit verschiedenen Schweinestämmen an der Versuchsstation für Schweinewirtschaft 1927.

Die Versuchsstation für Schweinewirtschaft in Puistola ist seit dem Mai 1926 in Betrieb gewesen. Im ersten Jahre wurden vergleichende Versuche mit verschiedenen Schweinestämmen an 21 Gruppen mit insgesamt 83 Tieren durchgeführt. Zu diesen Versuchen wurden aus Schweinezüchtungszentren und damit vergleichbaren Schweinewirtschaften Gruppen von je 4 Ferkeln entnommen, die zwei Monate alt waren und demselben Wurf entstammten. Die Eltern der Ferkel müsssten von Land- oder Yorkshirerasse und in das betreffende Herdbuch eingetragen sein. Die Versuchstiere wurden einmal wöchentlich und das Futter einmal täglich gewogen, wodurch es möglich wurde, die Wachstumsgeschwindigkeit jedes einzelnen Tieres jede Woche und den Futterverbrauch jeder Gruppe je 1 kg Zuwachs zu verfolgen. Nachdem die Tiere geschlachtet waren, fand am folgenden Tage die Beurteilung der Schlachtergebnisse statt. Bei der Fütterung setzte sich die nötige Futtereinheitsmenge folgendermassen zusammen: abgerahmte Milch 25.1 %, Maismehl 36.7 %, Gerstenmehl 21.2 % und Hafermehl 17.0 %.

Im ersten Jahre wurden die Versuche an 21 Gruppen mit insgesamt 83 Tieren und im Jahre 1927 an 32 Gruppen mit insgesamt 123 Tieren bis zum Ende durchgeführt.

1. Durchschnittsresultate der vergleichenden Mästungsversuche mit verschiedenen Schweinestämmen während der Jahre 1926 und 1927.

	Gruppen	Tiere	Lebendgewicht beim Schlachten kg	Länge des Rumpfes cm	Dicke des Speckes cm	Täglicher Zuwachs g	Futtereinheit je 1 kg Zuwachs
1926 Landrasse	8	31	97.9	93.2	4.1	630	3.67
» Yorkshirerasse ..	13	52	98.4	91.8	3.7	686	3.43
Zus. u. Durchschn.	21	83	98.2	92.3	3.9	665	3.52
1927 Landrasse	11	43	96.6	94.2	4.1	611	3.75
» Yorkshirerasse ..	21	80	96.7	92.9	3.8	663	3.51
Zus. u. Durchschn.	32	123	96.7	93.4	3.9	644	3.60

Wie aus der Tabelle ersichtlich, ist das Lebendgewicht beim Schlachten im Jahre 1926 ein wenig höher als im Jahre 1927, aber trotzdem ist die Rumpflänge beider Rassen im zweiten Jahre grösser als im ersten. Der Speck war beide Jahre ungefähr gleich dick, der tägliche Zuwachs war jedoch im zweiten Jahre 21 g geringer als im ersten, was darauf beruht, dass die Ferkel i. J. 1926 im Frühling, i. J. 1927 meistens im Herbst und Winter geworfen waren. Aus demselben Grunde ist der Futtermittelverbrauch je 1 kg Zuwachs im zweiten Jahre um 0.08 Futtereinheiten grösser als im ersten.

Nach dem Schlachten wurden die Tiere nach derselben Skala wie in den entsprechenden Versuchen in Schweden und Dänemark beurteilt. Die durchschnittlichen Ergebnisse dieser Abschätzung finden sich in der Tabelle 4.

N:o 12. *Ilmari Pöijärvi*: Korjuuajan vaikutus heinäsadon määrään ja laatuun. Kokeita kesän 1924 heinäällä. Helsinki 1925. Hinta Smk 10: —.

IV. Maatalouskoelaitoksen tiedonantoja maamiehille:

- N:o 73. *T. J. Hintikka*: Omena- ja päärynärupi. Helsinki 1923.
N:o 74. Kasviviljelysoston kenttäopas kesällä 1923. Helsinki 1923.
N:o 75. *T. J. Hintikka*: Luumujen pussitauti ja sen torjuminen. Helsinki 1924.
N:o 76. *Ilmari Pöijärvi*: Kesän 1924 heinäsadon kokoomuksesta sekä sen tuotantoarvon arvioimisesta. Helsinki 1925.
N:o 77. *Ilmari Pöijärvi*: Kesän 1925 heinäsadon kokoomuksesta ja sen tuotantoarvon arvioimisesta. (Referat: Om sammansättningen av höskörden sommaren 1925 och bedömandet av dess produktionsvärde). Helsinki 1925.

V. Kasvinsuojelukirjasia: |

- N:o 1. *J. I. Liro*: Perunasyöpä. 1923.
N:o 2. *J. I. Liro*: Omenahärmästä ja sen vastustamisesta. 1924.
N:o 3. *J. I. Liro*: Koloradokuoriainen uhkaamassa Europan perunaviljelyä. 1925.

I. Valtion maatalouskoetoiminnan julkaisuja:

- N:o 1. Ei ole vielä ilmestynyt.
N:o 2. *E. F. Simola*: Maanlaatujen ja kosteussuhteiden vaikutuksesta eräiden viljelykasvien morfologisiin ominaisuuksiin, satoihin ja veden kulutukseen. (Referat: Ueber den Einfluss der Bodenart und der Feuchtigkeitsverhältnisse des Bodens auf die morphologischen Eigenschaften, Ernteerträge und den Wasserverbrauch gewisser Kulturpflanzen). Helsinki 1926. Hinta Smk 20: —.
N:o 3. *E. F. Simola*: Pellavan jalostuksen tuottamia tuloksia. (Referat: Einige Ergebnisse der Leinzüchtung). Helsinki 1926. Hinta Smk 10: —.
N:o 4. *T. Terho*: Tutkimuksia kotimaisten sonnien vaikutuksesta jälkeläistensä maidon tuotantoon ja maidon rasvapitoisuuteen I. L. S. K. 182 Ounaan, L. S. K. 74 Matin ja I. S. K. 25 Pomin suvut. (Referat: Über die Vererbung der Leistungsmerkmale beim finnischen einheimischen Rindvieh). Helsinki 1926. Hinta Smk 25: —.
N:o 5. *E. F. Simola*: Tutkimuksia viljelysmaiden jäätymisestä ja kirren sulamisesta maatalouskoelaitoksella vuosina 1924, 1925 ja 1926. (Referat: Untersuchungen der Landwirtschaftlichen Versuchsanstalt über das Einfrieren des Kulturlandes und das Auftauen des Bodenfrostes in den Jahren 1924, 1925 und 1926). Helsinki 1926. Hinta Smk 10: —.
N:o 6. *Ilmari Pöijärvi*: Valmistavia tutkimuksia rehuannoksen suuruuden vaikutuksesta rehujen tuotantoarvoon. (Summary: Preliminary investigations regarding the influence of the size of the ration on the productive value of feeding stuffs). Helsinki 1926. Hinta Smk 10: —.
N:o 7. *C. A. G. Charpentier*: Laiduntarkastus erällä tiloilla Suomessa kesällä 1925. (Summary: The control of pastures on some farms in Finland (Suomi) in 1925). Helsinki 1926. Hinta Smk 10: —.
N:o 8. *Vilho A. Pesola*: Kevätvehnän keltaruosteen kestävydestä. (Abstract: On the resistance of spring wheat to yellow rust). Helsinki 1927. Hinta Smk 30: —.
N:o 9. *C. A. G. Charpentier*: Laiduntarkkailu erällä tiloilla Suomessa kesällä 1926 (Summary: The control of pastures on some farms in Finland (Suomi) in 1926). Helsinki 1927. Hinta Smk 10: —.
N:o 10. *Olavi Collan*: Tulokset talvikaalikoikeista Hinnonmäen puutarhakoeasemalla vuosina 1923—25. (Referat). Helsinki 1927. Hinta Smk 5: —.
N:o 11. *P. Kolkkonen*: Rukiin talvehtimisen ja sen juurien venyvyyden ja venytyskestävyyden välisestä suhteesta. Edeltävä tiedonanto. Helsinki 1927. Hinta Smk 10: —.
N:o 12. *Vihtori Lähde*: Paikalliset lannoituskokeet vuosina 1922—1926. (Referat: Die lokalen Düngungsversuche in Finnland in den Jahren 1922—1926). Helsinki 1927. Hinta Smk 25: —.
N:o 13. *Ilmari Pöijärvi*: Suomaalla ja kovalla maalla kasvaneiden heinien tuotantoarvo toisiinsa verrattuna. (Summary: Comparison of the productive values of hays from meadows on mineral and peat soils). Helsinki 1927. Hinta Smk 10: —.

- N:o 14. *S. Parkku*: Kertomus sikatalouskoeasemalla tehdyistä lihotussikojen tuotanto-tarkkailukokeista. Helsinki 1927. Hinta Smk 5: —.
- N:o 15. *J. Valmari, T. Ruokosalmi*: Sokerijuurikkaan sekä lantun ja turnipsin lannoitus-tarpeesta. Helsinki 1928. Hinta Smk. 10: —.
- N:o 16. *Solmu Parkku*: Kuorittu maito, kalajauho sekä kasvikkunnasta saadut väki-rehut valkuaisainetarpeen tyydyttäjinä sikojen ruokinnassa. Helsinki 1928. Hinta Smk. 5: —.

II. Valtion maatalouskoetöiminnan tiedonantoja:

- N:o 1. *A. J. Rainio*: Hedelmäpuiden syöpä (*Nectria galligena* Bres.). Helsinki 1926. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 2. *Niilo A. Vappula*: Hallaperhonen (*Cheimatobia brumata* L.). Helsinki 1926. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 3. *Niilo A. Vappula*: Niitty-yökön (*Charaeas graminis*) toukka eli n. s. niittymato ja sen torjuminen. Helsinki 1926. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 4. *J. Listo*: Kääpiöohrakärpänen (*Chlorops pumilionis* Bjerk.). Helsinki 1926. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 5. *J. Listo*: Kahukärpänen (*Oscinella frit* L.). Helsinki 1926. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 6. *Juho Jännes*: Koeviljelysyhdistysopas. Helsinki 1927. Hinta Smk 5: —.
- N:o 7. *J. I. Läro*: Perunasyöpä. Helsinki 1927. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 8. *E. A. Jamalainen*: Rukiin korsinoki. Helsinki 1927. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 9. *A. J. Rainio*: Hedelmäpuiden muumiotauti. Helsinki 1927. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 10. *Viktori Lähde*: Paikallisten lannoitus- ja kasvilaatukokeiden suorittamisohjeita. Helsinki 1928. Hinta Smk 5: —.
- N:o 11. *Yrjö Huukkinen*: Peltokasvipölytin »Puhuri» uusi käytännöllinen keino kasvi-tuhoojia vastaan. Helsinki 1928. Hinta Smk 1: 50.

Edellämämainituista teoksista on »Tiedonantoja maamiehille» ja »Kasvinsuojelukirjasia» tilattavissa Maatalouskoelaitokselta, os. Tikkurila. Muita saa postiennakkoa vastaan Valtioneuvoston julkaisuvarastosta, os. Helsinki.